

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РИНКОВИХ ВІДНОСИН»
У ФОРМІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою ВНЗ „Київський
університет ринкових відносин”

„26” 09 2024р

Протокол № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ВНЗ „Київський університет
ринкових відносин”

Ірина ЧЕРЕВАНЬ

„26” 09 2024р

Система менеджменту якості

**ПОЛОЖЕННЯ
про організацію роботи з охорони праці
та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу
у Вищому навчальному закладі
«Київський університет ринкових відносин»**

Київ 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у Вищому навчальному закладі «Київський університет ринкових відносин» розроблено відповідно до Закону України «Про охорону праці», Кодексу цивільного захисту України та Наказу Міністерства освіти і науки України «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» від 26.12.2017р. № 1669 і поширюється на весь Університет.

Під Університетом в цьому положенні розуміємо весь Університет та його структурні підрозділи (Адміністрація, Факультет, Коледж тощо)

1.2. Це Положення визначає єдину систему організації роботи з охорони праці в університеті, а також обов'язки керівників та посадових осіб щодо забезпечення здорових і безпечних умов освітнього процесу, запобігання травматизму його учасників.

1.3. Університет в своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими актами з охорони праці, цим Положенням. Організація роботи з охорони праці покладається на Ректора університету.

1.4. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності здобувачі освіти та працівників університету проводяться відповідно до Наказу Державного комітету України з нагляду за охороною праці «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» від 26.01.2005р. № 15 (далі - Типове положення) та Наказу Міністерства освіти і науки України «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України» від 18.04.2006р. № 304 (далі - Положення про навчання).

1.5. Інструктажі з питань охорони праці із здобувачами освіти та працівниками університету проводяться відповідно до Типового положення. Інструктажі з питань безпеки життєдіяльності, які містять питання охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, безпеки побуту тощо, проводяться відповідно до Положення про навчання.

II. ОБОВ'ЯЗКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ І БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Керівник закладу Ректор.

Відповідає за створення безпечних умов освітнього процесу згідно з чинним законодавством, міжгалузевими і галузевими нормативними, інструктивними та іншими документами з охорони праці, безпеки

життєдіяльності, цим Положенням; не дозволяє проведення освітнього процесу за наявності шкідливих та небезпечних умов.

Відповідно до Положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23.04.2018 р. № 102, створює в університеті службу охорони праці, безпеки життєдіяльності всі функції, завдання та обов'язки якої виконує проректор з адміністративно-господарської роботи.

Призначає наказом осіб, відповідальних за стан охорони праці в структурних підрозділах, навчальних кабінетах тощо за поданням проректора з адміністративно-господарської роботи.

Затверджує інструкції з охорони праці, посадові інструкції керівників структурних підрозділів, працівників.

Створює і визначає порядок роботи постійно діючої технічної комісії з уведення в експлуатацію нових, реконструйованих навчальних приміщень і обладнання, затверджує акти приймання.

Уживає заходів щодо приведення інженерно-технічних комунікацій, устаткування, обладнання у відповідність до чинних стандартів, правил, норм з охорони праці.

Забезпечує виконання законодавчих, нормативних актів, наказів, рішень, розпоряджень, інструктивних матеріалів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності Міністерства освіти і науки України, місцевих органів управління освітою, виконання заходів з охорони праці колективного договору, приписів органів державного нагляду за охороною праці.

На засіданнях ради університету, нарадах керівників структурних підрозділів, інших осіб, відповідальних за стан охорони праці, безпеку життєдіяльності організовує звітування з питань профілактики травматизму, виконання заходів розділу з охорони праці колективного договору, видає накази, розпорядження з цих питань за поданням проректора з адміністративно-господарської роботи.

Затверджує плани з профілактичної роботи щодо попередження травматизму і зниження захворюваності серед учасників освітнього процесу.

Організовує роботу з розробки програми вступного інструктажу та забезпечує проведення всіх видів інструктажів:

- з охорони праці – відповідно до Типового положення;
- з безпеки життєдіяльності – відповідно до цього Положення;

Організовує роботу щодо розроблення та періодичного перегляду один раз на 5 років:

- інструкцій з охорони праці для працівників відповідно до Наказу Міністерства праці та соціальної політики України «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» від 26.01.1998р. № 9 (далі – Положення про розробку інструкцій);

- інструкцій з безпеки під час проведення навчання для здобувачів освіти відповідно до цього Положення.

Сприяє здійсненню громадського контролю за додержанням вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Контролює забезпечення здобувачів освіти та працівників закладу освіти спецодягом, спецвзуттям.

Сприяє виконанню організаційно-технічних заходів упровадження системи стандартів безпеки праці, проведенню атестації робочих місць за умовами праці.

Організовує проведення обов'язкових попередніх та періодичних медичних оглядів працівників закладів освіти відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України «Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій» від 21.05.2007 року № 246.

Не дозволяє виконання робіт, які негативно впливають на здобувачів освіти і працівників університету та стан довкілля.

Здійснює постійний зв'язок з державними органами та громадськими організаціями щодо запобігання травматизму серед учасників освітнього процесу.

Повідомляє за підлеглистю та Міністерству освіти і науки України протягом доби про кожний груповий нещасний випадок або випадок із смертельним наслідком, у відповідності до Наказу Міністерства освіти і науки «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу» від 16.05.2019 року № 659.

Організовує розслідування нещасних випадків з учасниками освітнього процесу, затверджує акт про нещасний випадок під час освітнього процесу відповідно до чинних документів, проводить аналіз причин та розробляє заходи щодо попередження травматизму.

2.2. Проректор з адміністративно-господарської роботи.

Організовує і контролює виконання керівниками структурних підрозділів, факультетів, кафедр, заходів щодо створення безпечних і нешкідливих умов освітнього процесу.

Забезпечує впровадження відповідних вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в освітній процес.

Контролює проведення улаштування і обладнання навчальних кабінетів тощо.

Бере участь у підготовці студентських загонів, об'єднань щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці та відпочинку в місцях їх дислокації.

Один раз на три роки організовує навчання і перевірку знань працівників університету з охорони праці, безпеки життєдіяльності, бере участь у складі комісії з перевірки знань.

Контролює проведення інструктажів з охорони праці, безпеки життєдіяльності із здобувачами освіти, працівниками в структурних підрозділах університету.

Забезпечує роботу щодо розроблення і періодичного перегляду (один раз на 5 років) інструкцій з охорони праці для працівників університету та

інструкцій з безпеки під час проведення навчання для здобувачів освіти, при виконанні практичних, лабораторних робіт у навчальних кабінетах.

Бере участь у розробленні розділу з охорони праці, безпеки життєдіяльності колективного договору.

Контролює дотримання працівниками університету посадових інструкцій у частині забезпечення охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Сприяє здійсненню громадського контролю за додержанням вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Організовує та координує діяльність господарських підрозділів університету щодо забезпечення належного функціонування його матеріально-технічної бази.

Проводить заходи стосовно поліпшення матеріально-технічних умов навчального, наукового та виховного процесів.

Забезпечує відповідний рівень експлуатації та обслуговування навчальних процесів, планування та організація капітального й поточного ремонтів будівель і споруд університету, контроль за їх санітарно-гігієнічним станом і територією, закріпленою за університетом, контроль за виконанням плану ремонтних робіт.

Забезпечує контроль за виконанням планів та якості робіт по капітальному будівництву.

Розподіляє кошти, виділення на фінансування господарської діяльності та проводить контроль за їх виконанням.

Організовує контроль і роботу за наявністю нормальних умов праці на робочих місцях співробітників та навчання студентів з виконанням вимог охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки.

2.3. Проректор з гуманітарної освіти та виховної роботи.

Несе відповідальність за створення здорових, безпечних умов проведення освітнього процесу в університеті.

Вносить питання охорони праці, безпеки життєдіяльності в навчальні програми, методичні рекомендації до лабораторних робіт, курсових робіт.

Організовує розроблення і періодичний перегляд інструкцій з охорони праці та інструкцій з безпеки, узгоджує їх із службою охорони праці університету.

Організовує науково-дослідну роботу з проблем навчально-виховної роботи університеті.

Забезпечує контроль за дотриманням навчальної дисципліни, якості навчального процесу, відповідності рівня підготовки спеціалістів державним програмам і стандартам.

Планує та готує до видання підручники, посібники, методичні розробки і рекомендації навчального характеру з охорони праці.

Контролює стан матеріально-технічної бази та формування планів її розвитку, модернізації з метою створення необхідних умов і дотримання вимог з охорони праці.

Здійснювати організаційно-методичне забезпечення виховної роботи в університеті на факультетах.

Здійснювати зв'язки та представництво від ректорату в громадських організаціях університету, пов'язаних з охороною праці.

Співпрацювати з іншими ЗВО України, зарубіжними університетами з проблем і питань навчально-виховної роботи, студентського життя, молодіжної політики.

2.4. Проректор з науково-педагогічної роботи.

Координувати наукове забезпечення господарської діяльності у навчальних і дослідних підрозділах університету.

Здійснювати підготовку проектів перспективного розвитку науково-технічної діяльності університету та матеріально-технічної бази наукових досліджень.

Координувати інформаційне та методичне забезпечення науково-дослідних підрозділів університету;

Сприяти розвитку перспективних форм співробітництва з навчальними закладами, науково-дослідними установами України і зарубіжжя у спільному вирішенні актуальних проблем наукового забезпечення освіти.

Координувати організацію проведення в університеті громадських заходів (конференцій тощо).

Забезпечувати використання наукового фонду бібліотеки.

Контролювати дотримання дисципліни та санітарного стану в навчальних аудиторіях, гуртожитках, на території університету, а також в його структурних підрозділах.

Представляти звітну інформацію з різних питань науково-технічної діяльності підпорядкованих йому підрозділів на запит керівництва університету, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України інших установ.

2.5. Декан факультету.

Забезпечує створення безпечних і нешкідливих умов освітнього процесу.

Забезпечує проведення навчальних занять, виробничої практики студентів, науково-дослідних та інших робіт на кафедрах, у студентських наукових гуртках і наукових товариствах відповідно до вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Керує розробленням і періодичним переглядом інструкцій з охорони праці та інструкцій з безпеки під час проведення навчання, узгоджує їх із службою охорони праці, безпеки життєдіяльності та подає на затвердження Ректору університету.

Організовує на факультеті проведення інструктажів для здобувачів освіти з питань безпеки життєдіяльності.

Забезпечує навчання та перевірку знань працівників факультету з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Сприяє здійсненню громадського контролю за додержанням вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці.

Контролює внесення питань з охорони праці, безпеки життєдіяльності в підручники, навчальні і методичні посібники з дисциплін, що викладаються на кафедрах факультету.

Бере участь у проведенні міжкафедральних нарад, конференцій з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Бере участь у розробленні окремого розділу з охорони праці, безпеки життєдіяльності колективного договору.

2.6. Завідувач кафедри.

Є відповідальним за створення безпечних і нешкідливих умов освітнього процесу на кафедрі.

Вносить питання з охорони праці, безпеки життєдіяльності в освітні програми, методичні рекомендації до курсових та кваліфікаційних робіт.

Проводить з кожним працівником кафедри інструктажі з охорони праці, оформляє у журналі відповідно до Типового положення.

Організовує проведення зі студентами інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Забезпечує навчання і перевірку знань з питань охорони праці студентів та працівників, які працюють в умовах підвищеної небезпеки.

Бере участь у розробленні окремого розділу з охорони праці, безпеки життєдіяльності колективного договору.

При настанні під час освітнього процесу нещасного випадку вживає заходів, передбачених Положенням про порядок розслідування нещасних випадків.

2.8. Викладач, куратор групи, куратор курсу.

Є відповідальним за збереження життя і здоров'я здобувачів освіти під час освітнього процесу.

Забезпечує проведення освітнього процесу, що регламентується законодавчими та нормативно-правовими актами з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Організовує вивчення здобувачами освіти правил і норм з охорони праці, безпеки життєдіяльності.

Проводить інструктажі із здобувачами освіти:

- з охорони праці під час проведення трудового навчання і виробничої практики відповідно до Типового положення;

- з безпеки життєдіяльності під час проведення навчальних занять, позакласних, позашкільних заходів:

- вступний на початку навчального року – з реєстрацією вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти в журналі обліку навчальних занять (Додаток 1) на сторінці класного керівника, куратора групи;

- первинний, позаплановий, цільовий інструктажі – з реєстрацією в журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності (Додаток 2);

- первинний інструктаж перед початком заняття (нової теми, лабораторної, практичної роботи тощо) – з реєстрацією в журналах обліку навчальних занять і виробничого навчання на сторінці предмета в рядку про зміст уроку, лекції, практичної роботи тощо.

Здійснює контроль за виконанням здобувачами освіти правил (інструкцій) з безпеки.

Проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед здобувачів освіти під час освітнього процесу.

Проводить профілактичну роботу серед здобувачів освіти щодо вимог особистої безпеки у побуті (дії у надзвичайних ситуаціях, дорожній рух, участь у масових заходах, перебування в громадських місцях, на об'єктах мережі торгівлі тощо).

При настанні під час освітнього процесу нещасного випадку вживає заходів, передбачених Положенням про порядок розслідування нещасних випадків.

ІІІ. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЇ ІНСТРУКТАЖІВ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Інструктажі з безпеки життєдіяльності проводяться із здобувачами освіти. Інструктажі містять питання охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, безпеки побуту тощо.

3.2. Вступний інструктаж із здобувачами освіти.

Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також при зарахуванні або оформленні до закладу освіти здобувача освіти проводиться вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності службою охорони праці, безпеки життєдіяльності.

За умови чисельності учасників освітнього процесу в закладах понад 200 осіб вищезазначеними службами проводиться навчання з кураторами груп, кураторами курсів тощо, які в свою чергу інструктують здобувачів освіти перед початком навчального року.

Програма вступного інструктажу розробляється в закладі освіти на основі орієнтовного переліку питань вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти (Додаток 3). Програма та порядок проведення вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності затверджуються наказом Ректора університету.

Запис про вступний інструктаж робиться на окремій сторінці журналу обліку навчальних занять (Додаток 1).

3.3. Первинний інструктаж зі здобувачами освіти.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться на початку заняття у кожному кабінеті тощо, перед початком канікул, а також за межами університету, де освітній процес пов'язаний з використанням небезпечних або шкідливих для здоров'я факторів. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводять викладачі, куратори груп тощо.

Цей інструктаж проводиться із здобувачами освіти, а також з батьками, які беруть участь у позанавчальних заходах.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності, який проводиться перед початком кожного практичного заняття (практичної, лабораторної роботи тощо), реєструється в журналі обліку навчальних занять, виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту уроку, заняття.

3.4. Позаплановий інструктаж із здобувачами освіти.

Позаплановий інструктаж з безпеки життєдіяльності із здобувачами освіти проводиться у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, безпеки життєдіяльності, що може призвести чи призвело до травм, аварій, пожеж тощо, зміни умов виконання навчальних завдань (лабораторних робіт, виробничої практики, професійної підготовки тощо), нещасних випадків.

3.5. Цільовий інструктаж із здобувачами освіти.

Цільовий інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться із здобувачами освіти у разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських, позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, проведення науково-дослідних робіт на навчально-дослідній ділянці тощо).

3.6. Реєстрація первинного, позапланового, цільового інструктажів з безпеки життєдіяльності проводиться в журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності (Додаток 2), що зберігається в кожному кабінеті, лабораторії, майстерні, спортзалі тощо.

Додаток 1

**Реєстрація
вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів
освіти в журналі обліку навчальних занять**

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підпис	
				особи, яка проводила інструктаж	особи*, яку інструктували
1	2	3	4	5	6

* Здобувачі освіти розписуються у журналі, починаючи з 1-го курсу Університету

Додаток 2

_____
(назва закладу освіти)

Розпочато: _____ 20__ р.

Закінчено: _____ 20__ р.

**Журнал
реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів
здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності**

_____
(кабінет, лабораторія, цех, майстерня, спортзал тощо)

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Клас, група	Назва інструктажу назва інструкції	Прізвище, ім'я, по батькові, посада особи, яка проводила інструктаж	Підпис особи, яка проводила інструктаж	Підпис особи*, яку інструктували
1	2	3	4	5	6	7	8

* Здобувачі освіти розписуються у журналі, починаючи з 1-го курсу Університету.

**Орієнтовний перелік
питань вступного інструктажу з безпеки життєдіяльності
для здобувачів освіти**

1. Загальні відомості про заклад освіти, його структуру (кабінети, лабораторії, майстерні, спортзали тощо). Види та джерела небезпеки у навчальних приміщеннях, на спортивних майданчиках, навчально-дослідних ділянках тощо.
2. Загальні правила поведінки під час освітнього процесу. Обставини та причини найбільш характерних нещасних випадків, що сталися в закладах освіти.
3. Вимоги пожежної безпеки в закладі освіти. Ознайомлення з Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України.
4. Радіаційна безпека, дії у разі надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.
5. Цивільний захист, техногенна безпека природного і техногенного характеру.
6. Безпека дорожнього руху. Поведінка на вулиці, ознайомлення з правилами дорожнього руху.
7. Побутовий травматизм, попередження та дії у разі нещасних випадків у побуті.
8. Домедична допомога у разі нещасних випадків, надзвичайних подій тощо.